

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:
Cím: *Az idén folytatják a svábhegyi csillagvizsgáló-intézet építését*
Forrás: *Új Nemzedék*

3n
(Hely)

1925. 3. 18.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Osztályozás

Tárgy

522.1

Hely

Idő

"1925"

Személy

Az idén folytatják a svábhegyi csillagvizsgáló-intézet építését

**Ot milliárd kellene az építkezés befejezéséhez
Hatvanötezer aranymárka kell az új műszerhez is**

— Az Új Nemzedék tudósítójától. —

A Gyűjteményegyetem legutóbbi ülésének során megemlékeztek a Konkoly Thege-alapítású állami csillagvizsgáló intézetről is, amely Tass Antal igazgató vezetésével a Gyűjteményegyetem, illetve a kultusztervezési keretében való átesetelése óta fokozottabb mértékben folytatja tudományos munkáját. Az intézet ősi székhelye, az ógyallai Konkoly-kastély most a cseh uralom alatt mozi, ahol propaganda-filmeket játszanak, a környékről berendelt tót lakosságnak.

A csillagvizsgáló intézet svábhegyi új épületének és obszervatóriumának építkezése az anyagi nehézségek miatt, sajnos, még mindig nem végződhetett be és most már körülbelül fél éve szünetel az építkezés, úgyhogy a téli hó és eső verdesi, omlasztja a csupasz falakat.

Körülbelül öt milliárd papirkorona kellene, hogy az építkezést befejezzék az eredeti tervek szerint.

Azonban körülbelül 200.000 aranykorona, tehát több mint 3 milliárd kellene ahhoz is, hogy a már megkezdett egyemeletes főépület építését befejezzék és a telepet bekerítsék. A Normafa-utról az épülő intézethez vezető erdei út most a

téli esőzéstől és a legutolsó hótól teljesen átázott, sáros, úgyhogy az intézetet nehéz megközelíteni és azok a tudósok, akik a csillagok vizsgálásával foglalkoznak, rendszerint minden egyes vizsgálatukért alapos náthával fizetnek meg. A telepen körülbelül 120.000 téglát halmoztak fel, azonkívül nagymennyiségű homokot és vasgerendát a további építkezéshez.

Az Állami Csillagvizsgáló Intézet igazgatója végigkalauzol bennünket az épülő telepen és ismerteti a legközelebbi terveket.

— Tervezzük két kupola építését, a műszerek elhelyezésére. Az egyik emeletes kupola lesz tíz méteres átmérővel, a másik kisebb lesz, hat méteres átmérővel. Az még kérdéses, hogy melyiknek az építését lehet előbb megkezdeni. A legsürgősebb volna az egyemeletes főépület befejezése és tető alá hozása. Az építkezés az idén újból megkezdődik és ekkor pótolják

az 1924-es év második felében elmaradt építkezést is. A főépület emeletnyi magasságu pincéjében helyezük majd el a normálórákat, az időméréshez.

— Hatvanötezer aranymárka szükséges még ahhoz, hogy megkaphassuk azt a 60 centiméteres átmérőjű nagy refraktort, amelyet még az ógyallai intézet rendelt annakidején Németországból.

— Ez már szép, elsőrendű műszer lesz és természetesen sokkal behatóbb észlelést tesz majd lehetővé, mint a mostani, mindössze 20 centiméteres átmérőjű műszer. A meridián-ház, ahol a csillagok delelését mérő műszer, a passage-műszer van elhelyezve, már teljesen elkészült.

— A 60 centiméteres átmérőjű új műszer már megfelelő helyet biztosíthat a svábhegyi intézetnek az európai nagy csillagvizsgálók sorában és megváltoztatja majd a mai helyzetet, amikor bizony technikai felszerelés dolgában messze mögötte vagyunk a nagy európai csillagvizsgálóknak, mint aminő például a Berlin melletti babelsbergi obszervatórium.

Elmondta még Tass igazgató, hogy a csillagászat iránt szépen fokozódik az érdeklődés a magyar társadalom minden rétegében. A Stella csillagászati egyesületnek, amely a csillagászat tudományának a társadalomban való népszerűsítését tűzte ki feladatául, ma már több, mint 1200 tagja van és már ebben az évben is több, mint 150-en léptek be. A tagok között megtaláljuk a társadalom minden rétegének a képviselőit és ma már észreve-

hetjük, hogy a magyar intelligencia tagjai, akiknek a természettudományok iránt eddig kevés érdeklődésük volt, ma már szívesen kezdenek foglalkozni a kérdéssel és örvendetes az is, hogy a munkásosztály részéről is mutatkozik érdeklődés a Stella egyesület keretében a csillagászat népszerű kérdései iránt. Az egyesület április elsején tartja legközelebbi előadását és ebben a szezonban még két-három előadást rendez. Minden előadáson kiváló szakember népszerű formában ismerteti majd érdekes csillagászati problémákat.